

Nr 329.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ändrade taxor å lotspenningar för lotsningen i Öresund; given Stockholms slott den 7 november 1941.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Herman Eriksson.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 november 1941.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Departementschefen, statsrådet Eriksson, anför:

Jämlikt 30 § lotsförordningen den 4 juni 1937 (nr 330) skola för lotsning, som verkställdes av kronolots, erläggas lotspenningar, beräknade enligt någon av de vid förordningen fogade lotstaxorna. Genom kungörelse samma dag (nr 331) har Kungl. Maj:t föreskrivit, att de i nämnda taxor upptagna avgiftsbeloppen skola tillsvidare utgå med 50 procents förhöjning.

På sätt i 67 § lotsförordningen erinras gälla emellertid angående lotsning i Öresund särskilda stadganden. Sistnämnda lotsning är i väsentliga delar reglerad genom traktatbestämmelser med Danmark. Jämlikt brev till lotsstyrelsen den 3 juli 1903 har Kungl. Maj:t fastställt fjorton sommar- och fjorton vintertaxor för Öresunds norra och södra lotsstationer ävensom lotsledsförteckning för Öresundslotsningen att tillämpas under förutsättning att ena-

handa lotstaxor och lotsledsförteckning tillämpades jämväl vad Danmark anginge; och skulle lotsstyrelsen äga att kungöra ifrågasatt lotstaxor och lotsledsförteckning, sedan styrelsen med danska marineministeriet avslutat överenskommelse om tillämpning av desamma. Sådan överenskommelse träffades den 3 juli 1903 och taxorna trädde i kraft den 1 augusti samma år (Sv. förf.-saml. 1903: 81). Enligt överenskommelse skulle, i händelse det visade sig nödvändigt eller önskligt att företaga ändringar i vissa hänseenden av taxor eller lotsledsförteckning, förhandling äga rum mellan lotsstyrelsen och marineministeriet.

Med bifall till av Kungl. Maj:t i proposition nr 99 därom framlagt förslag medgav 1921 års riksdag, att avgifterna för Öresundslotsningen finge från och med dag, som av Kungl. Maj:t bestämdes, efter Kungl. Maj:ts närmare beprövande tills vidare utgå med högst 50 procents förhöjning (r. skr. nr 10 A). Med stöd härav har Kungl. Maj:t i brev till lotsstyrelsen den 31 december 1921 medgivit en förhöjning av lotspenningarna för Öresundslotsningen med 10 procent. Den 18 januari 1922 träffades härefter mellan lotsstyrelsen och det danska marineministeriet överenskommelse om tillämpning av denna förhöjning från och med den 1 februari 1922, vilken förhöjning alltjämt gäller.

Med skrivelse den 21 oktober 1941 har *lotsstyrelsen* överlämnat av lodsdirektoratet i Köpenhamn upprättat förslag till viss utbyggnad av de för Öresundslotsningen gällande taxorna samt därvid inledningsvis anfört i huvudsak följande:

Gällande taxor för Öresundslotsningen upptoge för respektive taxeklasser, vari taxorna vore indelade, en gemensam högsta avgift för de största fartygen, beträffande taxorna 7—14 för fartyg med över 10,000 bruttoregistertons dräktighet. Fartyg med större bruttototal än som i varje särskild taxa angäves vore sålunda för närvarande, utan hänsynstagande till bruttototal, i avseende å avgiftsberäkningen likställda. Motsvarande regel gällde även i fråga om djupgåendet beträffande fartyg med ett djupgående av mer än 85 decimeter. För alla fartyg med dylikt djupgående gällde nämligen de i taxan 14 angivna avgiftsbeloppen.

I skrivelse till lotsstyrelsen den 13 juni 1941 hade danska marineministeriet meddelat, att de för danska lotsväsendet med undantag för Öresundslotsningen gällande lotstaxetabellerna underkastats viss utbyggnad med hänsyn till de lotsade fartygens tilltagande storlek, och att ministeriet funne en motsvarande utbyggnad av de för Öresundslotsningen gällande taxorna önskvärd och rimlig; och hade ministeriet därför uppdragit åt lodsdirektoratet att för sådant ändamål hänvända sig till lotsstyrelsen. Lodsdirektoratet hade därefter i skrivelse till lotsstyrelsen den 16 juni 1941 föreslagit, att taxetabellerna för Öresundslotsningen måtte — i nära anslutning till vad som från den 1 mars 1941 genomförts beträffande övriga för det danska lotsväsendet gällande tabeller — utbyggas till att omfatta fartyg med ända till 20,000 bruttoregistertons dräktighet och 95 decimeters djupgående.

En utbyggnad motsvarande den av lodsdirektoratet ifrågasatta hade av Kungl. Maj:t, efter inhämtande av riksdagens bemyndigande (prop. år 1937 nr 164, r. skr. nr 10), för Sveriges del fastställts i de vid 1937 års lotsförordning fogade lotstaxorna. Enligt dessa lotstaxor utginge lotspenningarna efter stigande skala för fartyg upp till 18,000—20,000 nettoregister-ton, varjämte grunder i taxorna angivits för beräkning av avgiftstillägg för större fartygs-

storlekar. Jämlikt kungörelse den 4 juni 1937 (nr 331) skulle de avgiftsbelopp, som vore upptagna i dessa lotstaxor, tills vidare utgå med 50 procents förhöjning.

Över lodsdirektoratets förslag hade lotsstyrelsen infordrat yttrande från lotskaptenen i södra lotsdistriktet, vilken efter hörande av lotsförmännen vid de av förslaget berörda lotsplatserna förklarar sig icke hava något att erinra mot detsamma.

Lotsstyrelsen framhåller, att av en av lotskaptenen i södra lotsdistriktet verkställd utredning framginge, att det danska förslaget för Sveriges vidkommande icke vore av större ekonomisk betydelse vare sig för statsverket eller för den till andel i lotspenningarna efter 35 procent berättigade lotspersonalen, och detsamma gällde även den av förslaget berörda sjöfarten. Det hade sålunda befunnits, att, om förslaget tillämpats under åren 1938 och 1939, förhöjd avgift endast skulle hava utgått för 13 lotsningar och merinkomsten icke skulle hava blivit större än 231 kronor eller i medeltal 17 kronor 77 öre för lotsning. Men likaväl som en utbyggnad genomförts beträffande de allmänna taxorna syntes det lotsstyrelsen som om en motsvarande utbyggnad skäligen borde vidtagas beträffande taxorna för Öresundslotsningen. Lotsstyrelsen hade sålunda intet att erinra mot förslaget om utbyggnad av sistnämnda taxor med hänsyn till större bruttototal och djupgående hos fartygen. Det förefölle visserligen styrelsen som om en dylik utbyggnad av taxorna ända upp till 20,000 bruttoregister-ton icke skulle äga någon praktisk betydelse för fartyg med ringa djupgående och en utbyggnad av den omfattning, som föreslagits, därför ej vara påkallad beträffande taxorna med de lägsta numren. Vid utformandet av den överenskommelse i ämnet, som styrelsen hade att sluta med danska marineministeriet, borde det få stå styrelsen öppet att begränsa den föreslagna utbyggnaden av taxorna till vad som de båda myndigheterna kunde finna av praktiska skäl lämpligt. Styrelsen förutsatte vidare, att den genom 1922 års överenskommelse införda förhöjningen av taxebeloppen med 10 procent skulle äga tillämpning även å de nya taxorna.

För närmare kännedom om innehållet i det med lotsstyrelsens skrivelse överlämnade förslaget till utbyggnad av ifrågakvarande lotstaxor får jag hänvisa till handlingarna i ärendet.

Lika med lotsstyrelsen finner jag skäligt att, på sätt redan ägt rum beträffande de allmänna lotstaxorna, taxorna för Öresundslotsningen utbyggas så, att lotspenningarna beräknas efter stigande skala även för fartyg över en viss storleksordning. Det i ärendet föreliggande taxeförslaget torde få läggas till grund för den överenskommelse i ämnet, som läser böra träffas med vederbörande danska myndigheter. Jag förutsätter härvid, att det av 1921 års riksdag åt Kungl. Maj:t lämnade bemyndigandet att medgiva förhöjning av taxorna med högst 50 procent må tillämpas jämväl beträffande tilläggstaxorna. För närvarande ifrågasättes icke att med stöd av detta bemyndigande besluta större taxeförhöjning än den för Öresundslotsningen nu gällande eller 10 procent.

*Departements-
chefen.*

Ehuru frågan är av ringa ekonomisk betydelse, torde densamma, med hänsyn till vad tidigare i liknande fall skett, böra underställas riksdagen.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att fastställa taxor å lotspenningar för lotsning i Öresund i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:

Ake Hartvig.